

αὐτοκινητιστής ὁ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. αὐτοκίνητο καὶ τῆς καταλ. -ιστής.

Αὐτοκίνητα ἄρεις, ὁ ἰδ.

αὐτοκίνητος ἐπίθ. λόγ. κοιν. αὐτοκίνητο τό, κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. αὐτοκίνητος.

1) Ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ, ὁ αὐτομάτως κινούμενος ΔΣολωμ.
129: Ποίημ.

Αὐτοκίνητες πάντα ἀνοικοκλειοῦνε

οἱ τρεῖς θύρες καὶ ἀχὸ δὲν προξενοῦνε.

2) Οὐδ. οὐσ., μηχανοκίνητος δι' ἐσωτερικῆς καύσεως
ἄμαξα.

αὐτοκράτορας ὁ, λόγ. κοιν. ἐφτακράτορας Ἡπ.
(Κόνιτς.) Πόντ. (Τραπ.) κ. ἄ. ῥτακράτορας Θράκ.
(Μάδυτ.) Θηλ. αὐτοκρατορία πολλὰχ. ἐφτακρατορία
σα Σχίαθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. αὐτοκράτωρ.

1) Αὐτοκράτωρ, βασιλεὺς λόγ. κοιν.: Ἄσμ.

Νὰ γίνῃ ἐφτακράτορας, νὰ μπῇ μέσα 'ς τὴν Πόλι,

ν' ἀνοίξῃ τὴν Ἀγιά Σοφιά νὰ μεταλάβουμ' ὅλοι

Ἡπ. (Κόνιτς.) 2) Ὁ γινώσκων τι καλῶς Θράκ. (Μά-
δυτ.): Τ' διαβόλ' ἢ γιὸς φαρσί τὰ ξέρ' τὰ Τούρκικα, ῥτα-
κράτορας.

αὐτοκτονία ἡ λόγ. κοιν. αὐτοκτονία σύννηθ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. αὐτοκτονία.

Τὸ νὰ φονεύσῃ τις αὐτὸς ἑαυτόν: Ὁ δεῖνα πῆγε ἀπὸ
αὐτοκτονία.

αὐτοκτονῶ λόγ. κοιν. αὐτοκτονῶ σύννηθ. ῥτο-
χτονῶ Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. αὐτοκτονῶ.

Φονεύω τὸν ἑαυτόν μου κοιν.: Ἄσμ.

Κι ὅδε θ' ἀποφασιστῇ νὰ βάλλῃς τὸ στεφάνι,

ἐγὼ ἀμέσως ῥτοχτονῶ καὶ πάω εἰς τὸν Ἄδη

Κρήτ.

αὐτολογίζομαι Ἀντικύθ. Κρήτ.

Ἐκ τῆς ἀντων. αὐτός καὶ τοῦ ρ. λογίζομαι.

Συλλογίζομαι, σκέπτομαι.

* **αὐτοπρωινὸ** ἐπίρρ. ἐτ-τεπουρ-ρὸ Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τῆς ἀντων. αὐτός καὶ τοῦ οὐσ. πρωινό, δι' ὁ ἰδ.
πρωινός.

Κατ' αὐτὴν τὴν πρωίαν, σήμερον τὸ πρωί.

αὐτός ἀντων. προσωπικὴ γ' προσώπου κοιν. αὐτὸ
Καλαβρ. (Μπόβ.) αὐτὲς Σκῦρ. αὐθὸς Χίος (Πυργ.)
αὐτός Συμ. αὐτο Ἀπουλ. Καλαβρ. (Ροχούδ.) αὐτόνος
Βιθυν. Κίμωλ. Κρήτ. Σίφν. Σῦρ. κ. ἄ. αὐτόνους Μακεδ.
(Ἀρν. Χαλκιδ.) κ. ἄ. αὐτοῦνος Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Ὀρ.) Ζάκ.
Ἡπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων.
Λάστ. Λεντεκ. Μάν. Μεγαλόπ. Φεν.) κ. ἄ. αὐτοῦνος Ἡπ.
Θεσσ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Εὐρυταν.) κ. ἄ.
αὐτεῖνος Ἄνδρ. Ζάκ. Ἡπ. Θήρ. Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. κ. ἄ.
αὐτεῖνους Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ.
αὐτεῖος Ζάκ. εὐτὸς Ἄνδρ. Ζάκ. Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Κύ-
θηρ. Λευκ. Μύκ. Νάξ. Παξ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ρόδ.
Σῦρ. Χίος κ. ἄ. εὐτους Λέσβ. ῥτὸς Ἄνδρ. Ζάκ. Κίμωλ.
Λέσβος Μακεδ. Νάξ. Ρόδ. Χίος κ. ἄ. εὐτόνος Κορσ.
Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κορινθ. Κυνουρ.) Τήν.
κ. ἄ. ἰφτόνους Β. Τήν. κ. ἄ. ῥτόνος Κρήτ. Κύθηρ. Πε-
λοπν. (Βούρβουρ. Κυνουρ.) κ. ἄ. ῥτένος Κρήτ. (Γαῦδ.
Σφακ.) κ. ἄ. εὐτοῦνος Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.)
Ζάκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Δημητσάν. Καλάβρυτ.
Κορινθ. Κυνουρ. Κυπαρισσ. Λακων. Λάστ. Λεντεκ. Μάν.

Οἶτυλ. Σουδεν.) κ. ἄ. ῥτοῦνος Ἄνδρ. Εὐβ. (Αὐλωνάρ.
Κονίστρ. Κύμ. Ὀρ.) Ζάκ. Κρήτ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κο-
ρινθ. Κυνουρ. Λάστ. Μάν. Σουδεν.) Τήν. κ. ἄ. ῥτοῦνους
Θεσσ. Στερελλ. κ. ἄ. εὐτεῖνος Κεφαλλ. Λευκ. Μύκ. Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) κ. ἄ. ῥτεινος Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Μύκ.
Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μεγαλόπ.) κ. ἄ. εὐτεῖος Κε-
φαλλ. ἀφνὸς Μακεδ. (Βέρ.) κ. ἄ. ἔφνους Λέσβ. ἀτὸς
σύννηθ. καὶ Καππ. Πόντ. (Ἄμισ. Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ.
Ματζούκ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) ἀτὸ
Καππ. Πόντ. (Κολων.) ἀτὲ Καππ. Τσακων. ἀδὲ Καππ.
ἀτὰ Πόντ. (Κολων.) ἀτὰν Πόντ. (Κολων.) ἀτῆς Πόντ.
(Ἄμισ.) ἄφστο Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) ἄστο Καλαβρ.
(Μπόβ.) ἐτὸς Καππ. (Σινασσ.) ἐτὸ Καππ. ἐτ-τὸ
Καππ. (Φερτ.) ἐδὸ Καππ. ἐτὰ Καππ. ἐτῖα Καππ.
(Ἀνακ.) ῥτῖας Καππ. ῥτῖαν Καππ. ἐτῖα Καππ. ἐτὰς
Καππ. (Σινασσ.) ἰτὸς Καππ. (Μισθ.) ἰτὸ Καππ. ἰτοῦ
Καππ. ἰτὰ Καππ. ἰτ-το Ἀπουλ. (Καλημ.) ἐτοῦνος
Μέγαρ. κ. ἄ. ἐτοῦνους Στερελλ. (Αἰτωλ. Κεφαλόβρ.) ἐτ-
τοῦνο Καλαβρ. (Μπόβ.) τοῦνος Ἀθῆν. (παλαιότ.) Εὐβ.
(Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Μέγαρ.
τ-τοῦνος Εὐβ. (Ἄνδρων. Ὀξύλιθ.) αὐτοῦντο Καλάβρ.
(Μπόβ.) εὐτοῦντο Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀτοῦντο Καλάβρ.
(Μπόβ.) αὐτοσδὰ πολλὰχ. αὐτουσδὰ Σάμ. κ. ἄ. αὐ-
τουδὰς Σκόπ. ῥτισδὰ Ρόδ. ῥτὸσδὰ Σίφν. ῥτιουνο-
σδὰ Εὐβ. (Ὀρ.) αὐτοσγῖα Θράκ. κ. ἄ. αὐτόσγῖα Ἡπ.
Θεσσ. κ. ἄ. ῥτισσὰ Κάλυμν. Κῶς ῥτὸσγῖα Μακεδ.
ῥτισσὰ Στερελλ. (Δεσφ.) Τήλ. αὐτοσγῖα Θράκ. (Γέν. Σα-
ρεκκλ. Σκοπ.) αὐτοσγῖα Θράκ. (Κομοτ.) κ. ἄ. αὐτόσγῖα
Μακεδ. αὐτόσγῖα Κρήτ. αὐτεῖνοσγῖα Κρήτ. αὐτεῖνοσγῖα
Κρήτ. αὐτοῦνοσγῖα Καλαβρ. (Καρδ.) χάτος Πόντ. (Κε-
ρασ. Χαλδ.) χάτοχας Πόντ. (Χαλδ.) ἀτοχας Πόντ.
(Τραπ. Χαλδ.) ἀτοχας Πόντ. (Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ.
Χαλδ.) ἀτοχας Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀχα-
τοχας Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀχάτοχας Πόντ. (Κοτύωρ.
Τραπ. Χαλδ.) ἀχάτοχας Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) τος κοιν.
τους βόρ. ἰδιώμ. τοςσας Εὐβ. (Αὐλωνάρ.)

Γενικ. αὐτοῦνοσγῖα κοιν. αὐτ'νοσγῖα βόρ. ἰδιώμ. ἀφνοῦ
πολλὰχ. βορ. ἰδιώμ. αὐτεῖνοσγῖα Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.)
Κρήτ. κ. ἄ. εὐτεῖνοσγῖα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ῥτεινοσγῖα Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) εὐτοῦνοσγῖα Ἰων. (Κρήν.) Πελοπν. (Λεντεκ.)
κ. ἄ. ῥτιουνοσγῖα Ἄνδρ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) κ. ἄ. ἀ-
τουνοσγῖα Πόντ. (Ἄμισ. Ἰμερ. Κοτύωρ. Κερασ. Οἶν. Ὀφ.
Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) ἀτεινοσγῖα Πόντ. (Ὀφ.) κ. ἄ.
ἐτουνοσγῖα Κρήτ. κ. ἄ. ἀτου Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἶν.) ἀτ'
Καππ. Πόντ. (Ἰμερ. Κοτύωρ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.)
ῥτου Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἶν.) τοῦ κοιν. του κοιν.
καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) δου πολλὰχ. τ' Πόντ. (Κοτύωρ.
Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) τ' βόρ. ἰδιώμ. δ'
Χίος (Πυργ.) τσοῦ Εὐβ. (Λίμν.) τσου Θράκ. (Αἰν.
Ἄλμ. Δαδ.) κ. ἄ. τοῦ Χίος (Πυργ.) ἀκε Πόντ. (Νικόπ.)
ῥκε Πόντ. (Νικόπ.) ῥκεν Πόντ. (Κολων.)

Αἰτιατ. αὐτόνε σύννηθ. αὐτόνα πολλὰχ. αὐτόν-να
Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ. ἄ. αὐτοσγῖα Κρήτ. κ. ἄ. αὐτοῦνοσγῖα
Β. Εὐβ. ἀτόνα Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὀφ.) ἀτόναν Πόντ.
(Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ.
Χαλδ. κ. ἄ.) ἐτῖα Καππ. (Σινασσ.) ἐτῖαν Καππ. (Σι-
νασσ.) χάτοσαν Πόντ. (Κερασ.) ταῦτον πολλὰχ. ταύ-
τονε πολλὰχ. ἀτόν καὶ ἀτον Πόντ. (Ἄμισ. Ἰμερ. Κερασ.
Κοτύωρ. Ματζούκ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.
κ. ἄ.) ῥτον Πόντ. (Ἄμισ. Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν.
Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) ῥτονε Πόντ. (Κερασ.
Τραπ. Χαλδ.) ῥτονα Πόντ. (Ὀφ.) τὸν καὶ τον κοιν.

Τὸ τοῦνος κατὰ τὸ τοῦτος. Τὸ αὐτοῦντο ἐκ συμφύρ. τοῦ αὐτός καὶ τοῦντο < τοῦτο. Οἱ τύπ. αὐτοσδά, αὐτοσγιά, αὐτονάς, αὐτοῦνονδι, αὐτονοσά ἐγεννήθησαν ἐκ συνεκφορᾶς μετὰ τῶν δεικτικῶν προσσχηματισμῶν δά, γιά, νὰς < νά, ί, ά. Τὸ χάτος ἐκ τοῦ δεικτικοῦ χά καὶ άτός, τὸ δὲ χάτοχάς ἀντὶ *χάτοσχάς ἐκ τοῦ αὐτοῦ μορίου προσκολληθέντος ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει, ἐγεννήθη δὲ πρῶτον τὸ οὐδέτερον χάτοχά, ὅθεν τὸ ἀρσεν. χάτοχάς διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ ς ὡς κατ' ἐξοχὴν δηλωτικοῦ τοῦ ἀρσεν. γένους. Εἰς τὸ άτοχάς ἐξέπεσε τὸ ἀρκτικὸν χ ἐκφωνούμενον ὡς τὸ h. Περὶ τῶν τύπων τούτων ἰδ. *ΑνθΠαπαδόπ. ἐν *Αθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 110 κέξ. Περὶ τοῦ πληθ. αὐτὲ ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 340. Αἱ γενικ. τουν καὶ τους καὶ μεσν. Τὸ τῶς ἐκ συμφύρ. τῆς γενικ. τῶν καὶ τῆς αἰτιατ. τούς, δι' ὃ ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 577. Οἱ ἀπὸ τοῦ τ ἀρχόμενοι συγκεκομμένοι τύποι προήλθον ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τοῦ άτός τιθεμένου ἐγκλιτικῶς μετὰ ρηματικῶν τύπων. τὸ δὲ φαινόμενον καὶ μεσαιωνικόν. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 221. Πβ. Χρον. Μορ. στ. 6548 «πολλά με τὸν χαιρέτα». Ἐν γένει ὅλοι οἱ ἄτονοι τύποι τίθενται μετὰ ρῆμα ἢ δεικτικὸν μόριον (νά τον, νά τους) ἐγκλιτικῶς. Ἐκ τοῦ νά τον, νά τους προήλθον τὸ νά τος, νά τοι, φέρονται δὲ καὶ οἱ τύποι τος τοι πάντοτε ἐγκλινόμενοι. Τὸ τος τίθεται ἐνίοτε καὶ ἀντὶ τοῦ τον(ε). Τὰ Ποντικά άτον, άτεν, άτο, ά, άτ'ς, άτα προηγουμένου ρηματικοῦ τύπου εἰς-ει ἢ ε γίνονται άτον, άτεν, άτο κτλ. διὰ τῆς συναλοιφῆς τοῦ ει, ε καὶ α, οἷον φέρει άτον-φέρ' άτον, παίρει ά-παίρ' ά, πέτε άτεν-πέτ' άτεν, πιάστε άτουνους-πιάστ' άτουνους, τερέστε άτους-τερέστ' άτ'ς κτλ. Περὶ τούτου ἰδ. *ΑνθΠαπαδόπ. ἐν *Αθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 132. Οἱ ἀπὸ τοῦ d ἀρχόμενοι τύποι ἐγεννήθησαν μὲν προηγουμένου ν, οἷον τῇ δουλειάν του-τῇ δουλειά δου, τῇν ἡμέραν της-τῇν ἡμέρα της, ἀλλὰ καθολικευθέντες πολλαχοῦ λέγονται ἀσχέτως πρὸς τὸ ληκτικὸν γράμμα τῆς προηγουμένης λέξεως, οἷον τὰ πρόβατά δου. Ὁ φθόγγος τσ τῶν τύπων τσης, τση, τ'ς, τσοι, τσοις κττ. προηγουμένου ν προφέρεται συνήθως τς. Τύποι τινὲς τῆς Καππαδοκίας εἶναι κοινοῦ γένους, τὸ δὲ άτάν τοῦ Πόντου εἶναι ἀκλιτον κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ. Ἐπὶ οὐδέτερου γένους ἀντὶ τοῦ τον ἐν Πόντῳ εὐχρηστεῖ τὸ εθε καὶ οἱ διάφοροι παρηλλαγμένοι τύποι, τὸ ὅποιον εἶναι ἐκ τοῦ ἀρχ. εθεν. Ἡ τοῦ πνεύματος ἀλλαγὴ διὰ τοὺς πολλοὺς ἐκ τοῦ α τύπους, οἱ ὅποιοι ψιλοῦνται. Οἱ ἄτονοι τύποι εἶναι ἐγκλινόμενοι.

1) Ὡς ἀντιδιασταλτικὴ ἀντων. ἀντιδιαστέλλει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀπὸ πᾶν ἄλλο κείμενον ἢ νοούμενον, συνεκφέρεται δὲ πολλάκις πρὸς μεγαλυτέραν ἔμφασιν τῆς ἀντιδιαστολῆς πρὸς τὸ ἑναρθρον ἰδῆος κοιν. καὶ Πόντ. (*Αμισ. Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.): Αὐτὸς τό 'καμε-τό 'φερε κττ. Αὐτὸς φταίει. Αὐτὸς εἶναι ὁ κλέφτης. Αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας μου. Αὐτὸς ὁ ἴδιος μοῦ τὸ εἶπε. Θὰ βρῶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν. Θὰ τὰ πῶ 'ς αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ παιδί κοιν. Ἀτὸς ἐποίησεν άτο Τραπ. Χαλδ. Ἀτὲν δότ' άτο (εἰς αὐτὴν νὰ τὸ δώσετε) αὐτόθ. Ἀτὸ τὸ λέγω σε ποῖσον αὐτόθ. || Φρ. Αὐτὸς εἶναι ποῦ τὰ λέει δέκα δέκα (ἐπὶ φλυάρου) Ἀθῆν. β) Ἀντιδιαστέλλει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀπὸ πᾶν ἄλλο ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν, τὸ κατ' οὐσίαν, κατ' ἀλήθειαν ὄν κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Αὐτὸς εἶναι γιαντρός-δικηγόρος-φίλος κττ. Αὐτὸ εἶναι γάλα-κρασί κττ. Αὐτὰ εἶναι ἀχλάδια-μῆλα-σταφύλια κττ. κοιν. Ἀτὸς ἐν' ἀρθωπος Τραπ. Χαλδ. γ) Προηγουμένου τοῦ συνδέσμου καὶ καὶ ἐπιφερουμένου ἐνάρθρως τοῦ προσδιορίζο-

μένου οὐσιαστικοῦ ἐξαίρει τοῦτο κατ' ἐξοχὴν ὑπὲρ τὸ προηγούμενον, λεγόμενον ἢ νοούμενον, πρὸς ὃ γίνεται ἡ διὰ τοῦ καὶ σύνδεσις κοιν.: Κε αὐτὸς ὁ πατέρας του δὲ θέλει νὰ τὸν δῇ 'ς τὰ μάτια του. Κε αὐτὴ ἡ μητέρα του τὸν ἀρνήθηκε. Κε αὐτὸ τὸ σπίτι της δὲν τὴν χωράει κοιν. || *Ἀσμ.

Σε καρτερεῖ ἡ μαννούλλα σου κε αὐτὴ ἡ ἀδερφή σου Ἡπ. δ) Ἀντιδιαστέλλει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀπὸ πᾶν ἄλλο ὡς τὸ μόνον ὄν, προσδιορίζεται δὲ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ πολλάκις ὑπὸ τῶν λέξεων μόνος, μοναχός, μοναχὰ χάριν ἐμφάσεως κοιν.: 'Σ αὐτὸν-ς αὐτὴν ἔχω τοὺς ἐλπίδες μου. 'Σ αὐτὸ τὸ παιδί στηρίζομαστε ὅλοι. Αὐτὴ εἶναι ἡ περιουσία μου. Αὐτὸ μόνον ἔχω, τίποτε ἄλλο. Αὐτὰ μονάχα ἔχω νὰ σοῦ δώσω. ε) Ἐξαίρει πρόσωπον ἄνευ ἀντιδιαστολῆς πρὸς ἄλλο ὡς τὸ ὄντως ὄν τοιοῦτον ὅποιον χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ προσδιορισμοῦ κοιν.: Αὐτὸς ὁ παλαιάνθρωπος θὰ μᾶς καταστρέφῃ μὲ τὰ καμώματά του. Αὐτὸς ὁ ἄγγελος μ' ἔσωσε 'ς τὴ δύσκολη στιγμή. Αὐτὸς ὁ καλὸς ἄνθρωπος. Δὲν τὸν λυπᾶσαι αὐτὸν τὸν δυστυχῆ! ς) Δηλοῖ μείωσιν τῆς ἀξίας προσώπου ἢ πράγματος μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ οὐτιδανοῦ, τοῦ περιφρονήσεως ἀξίου, τοῦ εὐτελοῦς κοιν.: Αὐτὸς. Νά, αὐτὸς. Αὐτὸν θὰ λογαριάσω! Αὐτὸς θὰ μὲ δειρῇ! Αὐτὸς ἔκαμε τέτοιο ἀνδραγάθημα! *Ἡρθε κε αὐτὸς καὶ γυρεῦει μερικὸ. Ποιὰ εἶν' αὐτὴ ποῦ φωνάζει; Αὐτὸ θὰ μοῦ δώσῃς! Αὐτά, δὲν τὰ θέλω! 2) Ὡς ἐπαναληπτικὴ ἀντων. τίθεται ἀντὶ προσώπου ἢ πράγματος περὶ τοῦ ὁποίου ἔγινε λόγος, εἶναι δὲ ἡ χρῆσις αὕτη συνήθως εἰς τὸν διάλογον ἢ τὸν διηγηματικὸν λόγον κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Καπ. (*Ανακ. Μισθ. Σινασσ. Φάρασ. κ.ά.) Πόντ. (*Αμισ. Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Ὁ δεῖνα εἶναι κε αὐτὸς καλὸς ἄνθρωπος. Ἡρθε ὁ δεῖνα;—Ὁχι ἀκόμα, τὸν περιμένουμε. Χύμιξε ἀπάνω 'ς τὸ παιδί καὶ τὸ ἔδειρε κοιν. Ἡ 'γιάδα κάψ' κε αὐτεῖθ' χουράφ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τσοὶ παρᾶδες ποῦ τσοὶ πῆρες τί τσοὶ ἔκαμες; Θράκ. Ἐπροσκάλεσε τὰ κορίτσια τση κοντά τση καὶ τσοὶ ἐπαράγγειλε πολλὰ Ζάκ. Πλαγιάζ' κουδά τ'ς κε ἄρχιμι νὰ ν-νὴ παῖζ' κὶ νὰ ν-νὴ ἰλᾶ (ἐκ παραμυθ. ἰλᾶ=γελᾶ) Αἰν. Ὁ τομούρε ρώτησε 'ες κνατέρες τί τέλουνε νὰ ὡς φέρῃ (ὁ πατέρας ἠρώτησε τὰς θυγατέρας τί θέλουν νὰ τοῖς φέρῃ) Καλημ. Εἶναι τος ἐδῶ (αὐτὸς περὶ τοῦ ὁποίου ἔγινε ἐρώτησις) Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ.ά. Τί κάνει ὁ δεῖνα; ζῇ;—Εἶναι τος (ζῇ ἀκόμη) Πελοπν. (Γελίν.) Πολλάκις κατὰ πλεονασμὸν τίθεται τὸ τος καὶ ἐν τῇ ἐρωτήσει: Εἶναι τος ὁ δεῖνα;—Εἶναι τος (ζῇ ὁ δεῖνα;—ζῇ) Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Γελίν. Κορινθ. Τρίκκ.) κ.ά. Εἶναι τη (ἀκμάζει, εἶναι ὠρεσία) Κεφαλλ. || Γνωμ. Τὸν ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς παιδεύγει τον Κρήτ. (Βιάνν.) || *Ἀσμ.

*Εγὼ τὴν κόρ' 'κὶ θάφτ' άτεν νὰ τρώῃ άτεν τὸ χῶμαν, ἀπάν' τῇ γῆς 'κ' ἀφίν' άτεν νὰ καίῃ άτεν ὁ ἡλὼν

Τραπ.

*Εγὼ ὅλο τὸν γόσμο ἐπαρπάτω,
τὸ ἐπαρπάτω γιὰ νὰ ἡῦρω ἐς-σένα

Μπόβ.—Ποίημ.

Μοῦ λέγει πῶς ἀγάπησεν, ἀνάθεμα τὴν ὥρα
ὁποῦ δὲν εἶναι τος ἐδῶ νὰ τὴν γνωρίσῃ τῶρα

(τὸ τος ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων ὀνομα) ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,72. Ἀποτριβείσης τῆς σημασιολογικῆς χρήσεως τοῦ τος τίθεται τοῦτο πολλάκις μετὰ τοῦ δεῖνα ἄνευ ὠρισμένης σημασίας: Εἶναι τος ὁ δεῖνα (ζῇ εἰσέτι) Κεφαλλ. Τρίκκ. κ.ά. Εἶνι τους ἀκόμα οἱ δεῖνα Αἰτωλ. κ.ά. Κατὰ πλεονασμὸν τίθενται οἱ συγκεκομμένοι τύποι προηγουμένων τῶν πλήρων μόνων ἢ μετὰ οὐ-

σιαστικῶν ἢ οἱ ἐγκλινόμενοι προηγουμένων τῶν ὀρθο-
τονουμένων: *Αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἐγὼ τὴν ἔκαμα. Αὐτὸ τὸ πρᾶ-
μα ἐσὺ θὰ τὸ πάρῃς. Αὐτὰ 'ς αὐτὸν θὰ τὰ δώσουμε. Τὸ
γράμμα σου τὸ πῆρα. Αὐτὰ ποῦ μοῦ λές τὰ πιστεύω. Τὸν ἄν-
θρωπο τὸν ξέρω κοιν. 'Ατὸν ἐγὼ 'κὶ θέλ' αὐτὸν (αὐτὸν ἐγὼ
δὲν τὸν θέλω) Χαλδ. 'Ατὲν ἐμεῖς 'κ' ἐξέρομ' αὐτὸν (αὐτὴν ἐ-
μεῖς δὲν τὴν ξεύρομε) αὐτόθ. 'Ατὸ ἐγὼ 'κ' ἐπέρα 'το (αὐτὸ
ἐγὼ δὲν τὸ πῆρα) αὐτόθ. 'Ατὰ τὰ δουλείας ἐγὼ ἐποίκα
'τα (αὐτὲς τοῖς δουλειᾶς ἐγὼ τοῖς ἔκαμα) αὐτόθ. Καὶ ἀντι-
στρεφόμενων τῶν ὄρων τῆς προτάσεως προηγούνται οἱ
συγκεκριμένοι τύποι πάλιν κατὰ πλεονασμόν: 'Εγὼ τὴν
ἔκαμα αὐτὴ τὴ δουλειὰ. 'Εσὺ θὰ τὸ πάρῃς αὐτὸ τὸ πρᾶμα.
'Σ αὐτὸν θὰ τὰ δώσουμε αὐτά. Τὸ πῆρα τὸ γράμμα σου. Δὲν
τὰ πιστεύω αὐτὰ ποῦ μοῦ λές. Τὸν ξέρω τὸν ἄνθρωπο κοιν.
Οὕτω πλεοναστικῶς προηγούνται οἱ συγκεκριμένοι τύποι
ἐν πάσῃ περιπτώσει οἷον ἐπὶ προεξαγγέλλοντες τὸ ἀντικεί-
μενον τοῦ ρήματος λεγομένου ἢ νοουμένου: Τὸν ἀγαπῶ τὸ
γὶό μου. Τὴν λατρεύω τὴ μητέρα μου. Τὰ πονῶ τὰ παιδιὰ
μου. Τοὺς εἶδαμε τοὺς ἀνθρώπους. Τοῦ ἔδωσα τοῦ ἀδερφοῦ
μου χρήματα. Τῆς ἔδωσα τῆς κόρης μου μεγάλη προῖκα κττ. Τό
'θελα - τό 'καμα - τό 'λεγα - τό 'λπιζα κττ. (ἐνν. τὸ πρᾶγμα).
Τὰ 'χω εἰπωμένα - καμωμένα - τελειωμένα - φαγωμένα κττ.
κοιν. || Φρ. Μοῦ τὴν κατάφερε ἢ μοῦ τὴ σκάρωσε (ἐνν. τὴ
δουλειά. 'Επὶ δολίας κατὰ τινος ἐνφργείας). Τὴν ἔπαθα (ἐνν.
τὴ δουλειά. 'Επὶ ἀτυχήματος ἢ ἀποτυχίας ἀπροσδοκήτου).
Τό 'βαλε στραβὰ (ἐνν. τὸ καμπέλλο. 'Επὶ τοῦ ἀμερίνιου). Τὴ
γλύτωσε (ἐνν. τὴν ζωὴν. 'Επὶ τοῦ παρὰ τρίχα σωθέντος).
Πῶς τὰ βλέπεις; (ἐνν. τὰ πράγματα—πῶς βλέπεις τὴν κα-
τάστασιν;) Μὴν τὰ ρωτᾷς! (ἐνν. τὰ πράγματα. 'Όταν ἡ
ἀπάντησις πρόκειται νὰ εἶναι δυσάρεστος). 'Ετσι τό 'χουμε
ἐμεῖς (ἐνν. τὸ πρᾶγμα, ἔτσι τό 'χουμε συνήθειο). Τό 'δεσε
κόμπο (ἐνν. τὸ πρᾶγμα. 'Επὶ τοῦ λαβόντος ὑπὸ
σοβαρὰν ἐποψιν λόγον ἢ ὑπόσχεσιν τινα καὶ ἐλπίζοντος
εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς). Μοῦντζωσέ τα ἢ φασκέλωσέ τα
(ἐνν. τὰ πράγματα. 'Επὶ περιφρονησεως καταστάσεώς
τινος ἀνωμάλου ἢ ἀπογοητεύσεως) κοιν. 'Ηθελές τα 'κ' ἔ-
παθές τα (ἐνν. αὐτὰ ποῦ ἔπαθες. 'Επὶ τοῦ παθόντος ἐξ
ιδίας ὑπαιτιότητος) πολλαχ. 'Εκ τῶν πλήρων δὲ φράσεων:
Καλῶς τὸν δεχτήκατε τὸ γιό σας, καλῶς τὴν δεχτήκατε τὴν
κόρη σας, καλῶς τὸ δεχτήκατε τὸ παιδί σας κττ. καὶ περαι-
τέρω: καλῶς τὸν δεχόμαστε τὸ Γιάννη-τὸ Γεωργό κττ. προ-
ῆλθον αἱ ἐπὶ ὑποδοχῇ προσώπου βραχυλογικαὶ ἐκφράσεις:
Καλῶς τὸν τὸν Γεωργό, καλῶς τὴν τὴ Φανή, καλῶς το τὸ
παιδί κττ. καὶ περαιτέρω βραχυλογικώτερον: Καλῶς τον!
Καλῶς την! Καλῶς τες! Καλῶς τους! Καλῶς τα! κττ. κοιν.
Καλῶς τὰ δεχτήκατε (εὐχὴ ἀδιακρίτως γένους) πολλαχ.*

3) Ὡς προσωπικὴ ἀντων. εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις
χρησιμεύει εἰς δήλωσιν τοῦ γ' προσώπ. κοιν. καὶ 'Απουλ.
(Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Καπ. ('Ανακ. Μισθ. Σι-
νασσ. Φάρασ. κ.ά.) Πόντ. ('Αμισ. 'Ιμερ. Κερασ. Κολων.
Κοτύωρ. Ματζούκ. Νικόπ. Οἶν. 'Οφ. Σάντ. Σταυρ.
Τραπ. Χαλδ.): Τὸν ἀγαπῶ. Τὸ παίρνω καὶ τοῦ τὸ δίνω. Τοῦ
μιλῶ. Τῆς χρωστῶ. Τοὺς εἶδεν. Μαζί τους. Τοὺς τό 'δωσα.
Πᾶρε τον-την-το κτλ. Φέρε τους. Μίλησέ τους. Πές του-της-
τους κοιν. 'Εσκότωσαν αὐτὸν Τραπ. Χαλδ. 'Αγαπᾷ 'τον, τιμᾷ 'τον,
κρατεῖ αὐτὸν, φιλεῖ αὐτὸν κττ. αὐτόθ. Πέ αὐτό ἢ πέ ἄ αὐτόθ.
'Επῆεν τὼς Ρόδ. 'Εφώναξέν τὼς αὐτόθ. 'Ηδωκά τὼς Κῶς
Δὲ μοῖρεῖς τῶς πῆς (δὲν δέχονται ἀπὸ ἀγερωχίαν νὰ τοὺς
ὁμιλήσῃς) Τῆν. Θέλου τους Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Πᾶρ'
τιαν Θράκ. Ν-ν ἔχου Αἶν. Ν-νὴ λέγου αὐτόθ. Τῶς εἶπε Χίος
Λέει τὼς αὐτόθ. Τῶν ἐφύγα (τοὺς ἐφυγαν) Κρήτ. Εἶδα σοι
αὐτόθ. Εἶδα σοις αὐτόθ. Εἶδα του χρεῖα ν' ἀλλάξῃ δρόμο;

αὐτόθ. Πάινι ταν Σουφλ. Φέρ' ταν αὐτόθ. Εἶπα του Κίμωλ.
Τοῖς μιλῶ αὐτόθ. Στρώνει τὼ τάβλα νὰ 'ευτοῦ (τοὺς στρώ-
νει τραπέζι νὰ γευθοῦν) Κάρπ. 'Ηφαέ τζοῖς μιὰ χαρὰ 'κ' ἐγὼ
ἤφαγά σοις, δὲ δὸ κρύβω Κρήτ. Τοῦ ἀφουρκάζομαι (πεῖθο-
μαι εἰς αὐτόν) αὐτόθ. β) 'Η γενικὴ τῶν ἐγκλινόμενων
τύπων του, της, των ἢ τους κτλ. δηλοῖ κτήσιν κοιν. καὶ 'Απουλ.
(Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. ('Ανακ. Μισθ. Σι-
νασσ. Φάρασ. κ.ά.) Πόντ. ('Αμισ. 'Ιμερ. Κερασ. Κολων.
Κοτύωρ. Νικόπ. Οἶν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ὁ γιός του
-της-των ἢ τους. Λένε τὰ δικά των ἢ τους κοιν. Τὰ παι-
διὰ τὼς Κάρπ. Νάξ. Τὰ μαθήματά τὼς Ρόδ. Τὸ παιδίν αὐ-
-αὐ'ς Τραπ. Χαλδ. 'Η μάννα 'τ' αὐτόθ. Τὰ μαλλία 'τ'ς αὐτόθ.
Τ' ὁπί'ν αὐτὸν αὐτόθ. Τὰ παιδιὰ 'τὸν αὐτόθ. Τὰ σάκ-κοι
δὼ Μπόβ. Ὁ ἀδερφός της Κρήτ. Τὸ μωρό τῆς αὐτόθ.
Τὸ δλεξουδάκι τῆς Νάξ. 'Ητανε προουκιμένη 'ς τὰ πάντα τση
ὄλα Κίμωλ. 'Η ἀφέντης τσου Αἶν. Εἶπεν τῆς πεθερᾶς της
Χίος (Μεστ.) Τὸ στόμαν ἄκε Νικόπ. 'Η κόρη 'κε αὐτόθ. 'Η
γνώμη κεν Κολων. 'Αντάμαν 'κουν αὐτόθ. Εἶναι ἀλήθεια της
(λέγει τὴν ἀλήθειαν) Κύπρ. Τὰ παιδιὰ εἶναι τῆς ὑγειᾶς τω
(εἶναι ὑγιῇ) Σῦρ. || 'Ασμ.

Κ' ἡ μάννα τση τὴν ἤδερε μ' ἓνα χρυσὸ βιτσάλι
κι ὁ κύρις τση τὴν ἤδερε μὲ τὸ μαργαριτάρι

Κρήτ.

'Η μάννα τσου τὴ ρώτης 'κ' ἡ μάννα τσου τὴ λέγει

Θράκ.

Σὰν ἀστραπὴ τὸ βλέμμα τὼς, σὰν ἄνεμος τὸ ἰδεῖ τὼς

Κάρπ. Οἱ Ποντικοὶ τύποι ἔθε, ἄθε, ἔχτε, ἄχτε κτλ. λέγον-
ται μόνον ὅταν τὸ ὄνομα εἰς ὃ ἀναφέρονται εἶναι γένους
οὐδετέρου ἢ δηλοῖ πρᾶγμα: Τὸ παιδίν ἔχασεν τὸ χαρτίν ἔθε
(τὸ βιβλίον του) Τραπ. Χαλδ. Τὸ μωρό ἔλειψε τὴ μαρεῖα
ἐπ'άν' ἔθε (ἄλειψε τὸ φαεῖ ἀπάνω του) 'Οφ. Κλειδῶσον τὴν
πόρταν μὲ τὸ κλειδί ἄχτερις (μὲ τὸ κλειδί της) Κοτύωρ.

γ) 'Η γενικὴ πληθ. τίθεται ὡς γενικ. τοῦ ὅλου κοιν.
καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Δὲν τὸ βρῆκε κανένας των
ἢ κανένας τους. Ποιοὶ εἶναι οἱ γνωστικώτεροί τους; -οἱ καλύ-
τεροί τους; κττ. κοιν. Οἱ ἔμορφοι αὐτὸν, οἱ καλοί αὐτὸν κττ.
Τραπ. Χαλδ. δ) 'Η αἰτιατικὴ αὐτόν, αὐτὴν, αὐτό κτλ. ἀκο-
λουθοῦσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ ρήματος τὸ ὑποκείμενον
αὐτός, αὐτή, αὐτό κτλ. ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν αὐτοπαθῆ ἀντων.
ἐαυτόν, ἐαυτήν κτλ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. 'Οφ. Τραπ.
Χαλδ. κ.ά.): Λέει αὐτός αὐτόν (λέγει καθ' ἐαυτόν) Κερασ.
Τραπ. Χαλδ. 'Ενέσπαλεν αὐτός αὐτόν (ἐλθισμόνησε ἐαυτόν)
αὐτόθ. 'Ατὸ αὐτό ἐντῶκεν (ἐκτύπησεν ἐαυτὸ) αὐτόθ. 'Ατεῖν'
ἀτείνις ἐδέκαν 'ς σὸ δέρ' (αὐτοὶ ἐαυτοὺς ἐπρόδωσαν) αὐτόθ.

ε) 'Η γενικὴ αὐτονοῦ, ἀτεινές κτλ. μετὰ τοῦ ἐκθλιβο-
μένου ἀρθρου τ(ὸ) ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν αὐτοπαθῆ ἀντων.
ἐαυτοῦ, ἐαυτῆς κτλ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. 'Οφ. Τραπ.
Χαλδ. κ.ά.): 'Εστρωσεν τ' ἐκεινέτερον τὸ κρεβάτι καὶ τ' αὐ-
τονοῦ ἐφέκεν (ἔστρωσε τὸ ἰδικό τους κρεβάτι καὶ τὸ ἰδι-
κό του ἄφησε ἐνν. ἄστρωτο. 'Εκ παραμυθ.) Χαλδ. 'Επῆρε
τοῦ βασιλέα τὸ σπαθὶ καὶ τ' αὐτονοῦ ἐκρέμασε 'ς τὸν τόπον ἄθε
(καὶ τὸ δικό του κρέμασε 'ς τὴ θέσι του. 'Εκ παραμυθ.) 'Οφ.
'Ατεῖν' τ' αὐτεῖνῶνα τ' ὁπί'ν' ἔχτισαν (αὐτοὶ τὸ δικό τους κτλ.)
αὐτόθ.

ς) Τὸ αὐτός ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ ἐγκλινόμε-
νου του (α) Δηλοῖ ἐνέργειαν προερχομένην ἐκ μόνου
τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ρήματος ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως ἢ συν-
εργασίας παντὸς ἄλλου, ὅθεν αὐτός του=ἄφ' ἐαυτοῦ, μόνος
του, κατ' ἀναλογίαν δὲ τοῦ γ' προσώπ. ἐλέχθη καὶ ἐπὶ
τῶν ἄλλων προσώπων αὐτός μου, αὐτός σου πολλαχ. καὶ Τσα-
κων.: 'Ατός μου τὸ ἔκαμα. 'Ατός σου νὰ πᾶς. 'Ατή σου νὰ
κάμῃς τὴ δουλειὰ σου. 'Ατός του τὸ μαρτύρησε. 'Ατή της τὰ
λέει κι αὐτὴ της τ' ἀκούει. 'Ατοὶ τους τὰ λένε πολλαχ. 'Ατέ σι

Τσακων. 'Ατός-ι-μ' Σάμ. κ.ά. || Φρ. 'Ατός μου κι ἀπατός μου
πολλαχ. 'Ατόζ-ι-μ' κι ἀπατόζ-ι-μ' Κυδων. || *Ἀσμ.

Κάθομαι, διαλογίζομαι κι ἀτός μου τὸ θαυμάζω
πῶς δὲ χαλοῦνε τὰ βουνά, διὰν ἀναστενάζω

Χίος

Καρδιά μ' ἀπαρηγόρητη, παρηγορήσου ἀτή σου,
κι ἄλλες πολλὲς τὸ πάθανε δὲν εἶσαι μοναχὴ σου

Κρήτ. κ.ά. 'Η σημασία καὶ μεσν. Πβ. Πρόδρομ. 3,410 Η
'ἀτός του γίνεται ἱατρός καὶ τάδε παραγγέλλει» καὶ Χρον.
Μορ. 771 (ἐκδ. JSchmitt) «αὐτοὶ τοὺς γὰρ καὶ μοναχοὶ
ἀλλήλως ἐπαινοῦνται». (β) Δηλοῖ ταυτότητα, ὁμοιότη-
τα, ὅθεν ἀτός του=ὁ ἴδιος Πελοπν.: *Ἀσμ.

Τώρα ἔγινε κι ὁ γιός του | σὰν νὰ ἦτον καὶ ἀτός του.

(γ) 'Υπὸ τὸν τύπ. ἀτή της = ἡ τρίτη ἐβδομάς τῶν 'Α-
πόκρεων ἢ ἀμέσως προηγούμενη τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς,
δηλ. ἡ καθ' ἑαυτὸ 'Απόκρεως κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς
δύο προηγούμενας Πελοπν. (Βυτίν.) (δ) 'Ισοδυναμεῖ ἀ-
πλῶς πρὸς τὸ αὐτός ὡς γ' πρόσωπ. τῆς προσωπικῆς ἀν-
των., ἀναλογικῶς δὲ ἐλέχθη καὶ ἀτός μου=ἐγώ, ἀτός σου
=ἐσύ, χρησιμοποιοῦνται δὲ συνήθως οἱ περιφραστικοὶ
οὔτοι τύποι ἀτός μου - σου - του ὡς εὐγενέστεραι ἐκφράσεις
ἀντὶ τοῦ ἐγώ, ἐσύ, αὐτός Εὐβ. ('Ορ.) Κάρπ. Λυκ. (Λιβύσσ.)
Νάξ. ('Απύρανθ. Γαλανᾶδ. Χαλκ.) Πελοπν. ('Ανδρίτσ.
Λάστ. Λεντεκ. Παππούλ. Σαραντάπ. Τρίκκ. Χατζ.) κ.ά.:
Τί γένεσαι; — [Καλά! ἀτός σου; 'Ανδρίτσ. Παππούλ. Χατζ.
'Ατός μου ἔκανα αὐτὴ τὴ δουλειά Χαλκ. 'Ερημο ριζικὸ τό-
'χεις ἀτή σου 'Απύρανθ. 'Ασε με τὸ' ἀτή σου! Τρίκκ. || *Ἀσμ.

'Αν εἶν' ὁ μαῦρος σου καλὸς κι ἀτός σου παλ-ληκάρι,

φτάνεις κ' ἐσὺ 'ς τὴ λειτουργιά, φτάνεις κ' εἰς τὸ στεφάνι

Κάρπ. Καὶ ἐνάρθρως ὁ ἀτός μου=ἐγώ Νάξ. (Γαλανᾶδ.) (ε)
'Ατός του=ὁ πατήρ (πβ. ἐπόμενα) Πελοπν.: 'Ηρθε ἀτός του
(ὁ πατήρ μου). ζ) Τίθεται τὸ αὐτός (α) 'Ενάρθρως
ἀντὶ τοῦ δεῖνα, ὁσάκις ὁ λέγων δὲν ἐνθυμεῖται τὸ περὶ οὗ
πρόκειται ὄνομα ἢ ἀποφεύγει νὰ ἀναφέρῃ αὐτὸ εὐφημι-
σμοῦ ἔνεκα σύνθηθ.: 'Ηρθε ὁ αὐτός. Πάει ὁ αὐτός. 'Ο αὐτός
μοῦ εἶπε τὸ καὶ τὸ σύνθηθ. 'Ηρθε ὁ 'φτόνος καὶ μοῦ 'φερε τὸ
'φτόνο Κρήτ. 'Η αὐτὴ (τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον). Τὰ αὐτὰ (τὰ
αἰδοῖα). Τὸ αὐτὸ (τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον) σύνθηθ. Συνών.
ἀπαυτός 1. (β) 'Αντὶ τοῦ ὁ σύζυγος Θεσσ. 'Ηπ. Μακεδ.
Πελοπν. κ.ά.: Ποιὸς εἶναι μέσα; — Αὐτός (ὁ σύζυγός μου)
'Ηπ. Αὐτεῖνα (ἡ σύζυγός μου) Μακεδ. Συνών. ἐκεῖνος.

(γ) 'Η κλητικὴ αὐτὲ ἀντὶ τοῦ σὺ Θράκ. (Αἰν.) Κρήτ.
κ.ά.: Αὐτέ, ἔλα νὰ σοῦ πῶ Κρήτ. Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀρχ.
οὗτος. 4) 'Ὡς δεικτικὴ ἀντων. ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ
ἀρχ. οὗτος καὶ δεικνύει τὸ πλησιέστερον κατ' ἀντίθεσιν
πρὸς τὴν ἐκεῖνος δεικνύουσιν τὸ ἀπώτερον κείμενον. 'Ὡς
δεικτικοὶ χρησιμοποιοῦνται καὶ ὅλοι οἱ ἰδιωματικοὶ τύποι
οἱ ἔχοντες ἐν τέλει ἢ καὶ ἐν ἀρχῇ δεικτικὸν προσση-
ματισμὸν αὐτοσδά, αὐτοσγιά, αὐτονάς, αὐτόνοσά, αὐτεῖνοσά,
αὐτεινοσέ, αὐτούνουδι, χάτος, χάτοχάς, ἄτοχάς κτλ. κοιν.
καὶ 'Απουλ. (Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Καππ.
('Ανακ. Μισθ. Σινασσ. Φάρασ. κ.ά.) Πόντ. ('Αμισ. 'Ιμερ.
Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Οἰν. 'Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.): Αὐτός ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλός. Αὐτὸς ποῦ βλέπεις εἶ-
ναι πολὺ πλούσιος. Αὐτὸς τὰ φταίει. Αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι
φτωχεῖα. Αὐτὴ τὴ φορὰ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια - ἡ κατάστασι.
Αὐτὴ τρελλαίνεται γι' αὐτόν. Αὐτὸ εἶναι δικό μου, ἐκεῖνο δικό
σου. 'Ο δεῖνα εἶπε αὐτὸ κι αὐτό. Αὐτὸ τὸ βιβλίον - τὸ κορίτσι
- τὸ παιδί κτλ. Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω θὰ κάμῃς. Πῶς μπορεῖ νὰ
γίγῃ αὐτό; Γι' αὐτὸ ἦρθε - τό 'πε - τό 'καμε κτλ. κοιν. Γιὰ
ταῦτο Λυκ. Πελοπν. (Μεγαλόπ.) Γιὰ ταῦτος Χίος 'Ετὰ τὸ γέν-
νημα Καππ. Εὐτίους ποῦ εἶδεις Λέσβ. 'Ετούν' τὴ στιγμή Αἰτωλ.

'Ακοῦσαν εὔτα τὰ λόγια Λέσβ. 'Ετὸ τὴ φορὰ Σινασσ. 'Ατὸ τὸ
τραβῶδ' (τραγοῦδι) Χαλδ. 'Ατὸ τὸ λές (αὐτὸ ποῦ λές) αὐ-
τόθ. Νὰ σέπεται ἀτὸ ἡ γλῶσσα σ'! (νὰ σαπίσῃ αὐτὴ ἡ γλῶσ-
σα σου! 'Αρὰ) αὐτόθ. Νὰ κόφκεται ἀτὸ ἡ λαλία σ'! (νὰ κο-
πῇ αὐτὴ ἡ φωνή σου!) αὐτόθ. Τοῦν' τὸν ἄνθρωπο 'ε θέλον
νὰ - ν - τὸνε λέπον μπρουσιὰ μου Κονίστρ. Τὴν τὴν ὦρα (αὐ-
τὴν τὴν ὦρα) Κάλυμν. 'Ιτ - το πουδῆ (αὐτὸ τὸ πουλλί) Κα-
λημ. 'Απ' ἀτιὰ χώρια (ἐκτὸς αὐτῶν) Καππ. 'Εγὼ εἶμαι μὲ
κ' εἶναι τα τόσα (καὶ αὐτὰ εἶναι τόσα) ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι
κι ἀντὶλ. 19. Τὸν καιρὸ ἀφνοῦς τσ' παιδιοῦνες (ὅταν αὐτὰ τὰ
παιδιά ἦσαν μικρὰ) Εὐβ. (Λίμν.) Αὐτὸ τὸ κοριτσούδ' εἶναι
ἀφνοῦς τζῆ γυναικάς (αὐτῆς τῆς γυναικάς) Μακεδ. (Γκιουβ.)
'Φτοσὰ ὁ βοητὸς εἶναι 'ποὺ τοῖς πατημῆς τοῦ δρόκου (ἐκ
παραμυθ.) Τηλ. 'Φτοσιὰ ὁ ἄθθρωπος Κάλυμν. Θ' ἀνέβω αὐ-
τονὰ τὸν ἀνήφορο Γέν. Σαρεκκλ. Αὐτεινοσέ ὁποῦ θωρεῖς
Κρήτ. || Φρ. Αὐτός αὐτότατος (ἐπὶ ἀναμφισβητήτου προσω-
πικῆς ταυτότητος). Αὐτός καὶ ὄχι ἄλλος (περὶ τοῦ κομπα-
στικῶς περιαντολογοῦντος). Αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος - ἡ ζωὴ - ἡ
παντρεῖα - τὸ ἐμπόριο κτλ. (αὐτὰς τὰς δυσχερεῖας, τὰς περι-
πετεῖας). Αὐτὰ τὸν κατάστρεψαν - τοῦ 'φαγαν τὸ κεφάλι κτλ.
(αὐταὶ αἱ ἀσύνετοι πράξεις). Αὐτὸ ἢ αὐτὰ ἐγὼ δὲν τὰ κάνω
(προκειμένου περὶ πράξεως ἀσυνέτου) κοιν.

'Απ' αὐτὰ του κι ἀπ' αὐτὰ του | ἐχαθῆκαν τὰ μυαλά του
(συνών. τῇ προηγούμενῃ) πολλαχ. Αὐτὰ καὶ πάλιν αὐτὰ (ἐπὶ
παλληλογισμῶν) Πελοπν. (Δημητσάν.) || *Ἀσμ.

Χάρως 'ς τὴν πόρτιαν ἔστεκεν κι ἀτόναν φοβερίζει
Κερασ.

Τὸ βλέπω πῶς κακονυχτῆς καὶ σὰν πουλλὶ γυρίζεις
γιὰ νὰ 'βρῇς πέρδικες νὰ φάς γιὰ 'φτοῦνο τριγυρίζεις
Ζάκ.

'Ελα, μάννα, ἄς τὸν κλάψουμε ἐμεῖς ἐτὸ τὸν ξένο
Σινασσ. Πολλάκις ἢ ἀντων. συνεκφέρεται μετὰ τῶν τοπι-
κῶν ἐπιρρημάτων ἐδῶ, ἐκεῖ κτλ. πρὸς ἐπίτασιν τῆς δεί-
ξεως: Αὐτὸς ἐδῶ. Αὐτὸς ἐκεῖ κοιν. Οἱ συγκεκριμένοι καὶ
ἐγκλινομένοι τύποι συνήθως ἐπιτάσσονται κατ' ὀνομαστι-
κὴν ἢ αἰτιατικὴν ἐρωτηματικῶν ἢ δεικτικῶν λέξεων κτλ.
ἢ προστακτικῶν: Ποῦ 'ν' τος - τη - το - τους - τοις - τα ἢ ποῦ τος
- τη κτλ. ἢ ποῦ 'ν' τον - την κτλ. ἢ ποῦ τον - την κτλ. Νὰ τος ἢ
νὰ τον - την κτλ. ἢ νὰ μου τον - την κτλ. Γιὰ δές τον - την κτλ.
'Ακου τον κοιν. Γιὰ τος 'Ηπ. Νὰ τσνας Αὐλωνάρ. 'Ακου τος
Εὐβ. (Κονίστρ.) 'Επαρ' τος Πελοπν. (Λακων.) || Φρ. Νὰ τα
μας! (ἐπὶ ἀπροσδοκήτου γεγονότος) κοιν. || Αἰνιγμ. 'Ακου
τος καὶ ποῦ εἶν' τος; (ἡ ψυχὴ) Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Πολ-
λάκις ἐπακολουθεῖ καὶ τὸ ὄνομα εἰς τὸ ὅποιον ἀναφέρε-
ται τὸ δεικτικόν: Ποῦ 'ν' τος ὁ Γεῶργος; Ποῦ 'ν' τὸ παιδί;
Ποῦ 'ν' τα τὰ πράγματα; κοιν. Ποῦ του 'νι τοῦ πιδί μ'; 'Ηπ.
Τὰ Ποντικὰ χάτος, χάτοχάς, ἄτοχάς κτλ. ἢ λέγονται ἀπο-
λύτως ἄνευ συνεκφορᾶς ἄλλης λέξεως καὶ ἰσοδυναμοῦν
πρὸς τὸ ἰδού αὐτός, νὰ τος, ἢ συνεκφέρονται μὲ τὸ δεικνύ-
μενον ὄνομα: Χάτος! Κερασ. Χαλδ. Χάτοχάς! Χαλδ. 'Ατο-
χας, ἔρται! (νὰ τος ἔρχεται) Χαλδ. 'Ατεχὰ ἡ θεία μ' - ἡ μάν-
να μ' (νὰ ἡ θεία μου κτλ.) αὐτόθ. 'Αταχα τὰ μῆλα αὐτόθ. 'Αχά-
τοιχαν', ἔρθανε (νὰ τοὺς, ἦρθανε) αὐτόθ. Αἱ γενικαὶ Πόντου
ἀτουνοῦ, ἀτεινές κτλ. μετὰ τοῦ ἄρθρου τ(ο) δηλοῦν κτῆσιν:
Τ' ἀτουνοῦ - τ' ἀτεινές τὸ παιδὶν (αὐτουνοῦ, αὐτεινῆς τὸ
παιδί) Χαλδ. Τ' ἀτωνῶν τὰ χωράφᾱ (αὐτωνῶν τὰ χωράφια)
αὐτόθ. 'Η χρῆσις τῆς αὐτός ἐπὶ τῆς σημ. τοῦ οὗτος καὶ με-
ταγν. Πβ. Π.Δ. (Γένεσ. 3, 15) «αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν
καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν». Κ.Δ. (Λουκ. 5, 14) «καὶ
αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν». Αὐτόθ. 19, 1
«ἰδού ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζαχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν
ἀρχιτελώνης καὶ οὗτος ἦν πλούσιος».

